

Verslag kennisdelingsbijeenkomst 'Beoordeling door de NVAO'

10 november 2014

Dit is een verslag van een kennisdelingsbijeenkomst, waar opleidingsscholen hun ervaringen met de beoordeling van de NVAO hebben gedeeld. De bijeenkomst is georganiseerd door het Steunpunt Opleidingsscholen in samenwerking met Wim Westenberg (ZAOS) en Johan Strijbis (RAOS en ZAOS). Aan dit verslag kunnen geen rechten worden ontleend.

De Zeeuwse Academische Opleidingsschool (ZAOS) en de Reformatorische Academische Opleidingsschool (RAOS) zijn begin oktober 2014 gevisiteerd in het kader van de beoordeling door de NVAO. Bij beide opleidingsscholen heeft het panel aangegeven een positief advies te gaan uitbrengen aan de NVAO. Wim Westenberg, directeur van de ZAOS, en Johan Strijbis, instituutskoördinator OIDS van Driestar hogeschool en betrokken bij twee samenwerkingsverbanden (RAOS en ZAOS), presenteren hun ervaringen en bevindingen tijdens een kennisdelingsbijeenkomst voor opleidingsscholen op 10 november 2014.

Agenda

- 1 Introductie ZAOS en RAOS
- 2 De vier standaarden
- 3 De voorbereiding van de visitatie
- 4 De kritische reflectie
- 5 De visitatiedag
- 6 De beoordeling
- 7 Evaluatie
- 8 Vragen/uitwisselen

1 Introductie ZAOS en RAOS

ZAOS

Wim Westenberg is directeur van de Zeeuwse Academische Opleidingsschool (ZAOS). Er participeren vijf hogescholen in de ZAOS: De Driestar, Hogeschool Rotterdam, Fontys lerarenopleiding Tilburg, Christelijke Hogeschool Ede en HZ University of Applied Sciences (Vlissingen). Alle vo- en mbo-scholen in de provincie Zeeland doen mee, totaal 13 schoolbesturen en 21 opleidingslocaties. De ZAOS heeft bachelor, master (met Fontys) en minortrajecten (pabostudenten) en er doen openbare, christelijke en reformatorische scholen mee. De ZAOS wordt gesteund door de provincie Zeeland (eenmalige subsidie).

Dat de ZAOS zo'n grote organisatie is, riep vragen op van het panel over de communicatie en de onderlinge afstemming.

RAOS

Johan Strijbis is instituutskoördinator OIDS van Driestar hogeschool en betrokken bij twee samenwerkingsverbanden (de Reformatorische Academische Opleidingsschool (RAOS) en de Zeeuwse Academische Opleidingsschool (ZAOS)). De RAOS bestaat uit de Driestar hogeschool en zes reformatorische vo-scholen verspreid over het land. Deze opleidingsschool bestaat sinds 2001 (zorg dat je de voorgeschiedenis van de opleidingsschool kent!), is sinds 2009 geaccrediteerd en heeft sinds 2012 een academische kop.

Ondanks het korte bestaan van de academische kop, werd hier door het panel stevig op doorgevraagd, ook aan studenten. Er is nauwgezet overleg tussen de opleidingsscholen van de RAOS, iets dat door het panel zeer positief werd beoordeeld. In 2013 kregen de ZAOS en de RAOS subsidie in het kader van de regeling 'Versterking samenwerking tussen lerarenopleidingen en scholen'. Ook daar werd door het panel naar gevraagd. De opleidingsscholen organiseren in dat kader een conferentie over de vijf bijbehorende thema's. Dit viel goed bij het panel.

2 De vier standaarden

Het [toetsingskader](#) van de NVAO kent vier standaarden, die in de kritische reflectie moeten worden beschreven:

1. Beoogde eindkwalificaties
2. Onderwijsleerprogramma
3. Toetsing
4. Kwaliteitszorg

1. Beoogde eindkwalificaties

In de kritische reflectie moeten de volgende punten worden beschreven:

- Visie (opleidingsplan)
Het is belangrijk dat het panel ervaart dat de visie breed wordt gedragen en door alle deelnemers op eenduidige wijze wordt verwoord.
- Verbinding tussen theorie en praktijk
Hier werd stevig op doorgevraagd. In het portfolio en in de opdrachten van studenten moet zichtbaar zijn hoe deze verbinding gestalte krijgt.
- Gevarieerde onderwijsleersituaties
Vragen van het panel waren bijvoorbeeld: hoe zien de onderwijsleersituaties eruit? En in hoeverre zijn ze beroepsgericht? Is het onderscheid tussen theoretische en beroepsgerichte onderwijsleersituaties duidelijk voor studenten? Doen studenten praktijkervaring op in verschillende jaargroepen en op verschillende niveaus?

Academische kop:

Hierover vroeg het panel stevig door, ook aan de RAOS, die pas sinds 1 ½ jaar een academische kop heeft. Belangrijke vraag was de verbinding tussen praktijkonderzoek en schoolontwikkeling. Wat is de invloed van het onderzoek op de ontwikkeling van de school waar studenten dat onderzoek doen? Andere vragen van het panel waren: wie heeft het onderzoeksprogramma opgesteld? Wat is de bijdrage van de scholen daaraan? Weten teamleiders en directies waarmee de studenten bezig zijn in hun school?

2. Onderwijsleerprogramma

In de kritische reflectie moeten de volgende punten worden beschreven:

- De haalbaarheid van het programma.
- De samenhang in een geïntegreerd programma.

- Afstemming tussen instroomkwalificaties en te volgen programma's; transparantie (EVC's). Instromers zijn meestal schoolverlaters: havisten, vwo'ers, mbo4. Het panel wilde zien hoe bij die verschillende groepen wordt omgegaan met EVC's en op welke wijze rekening wordt gehouden met de verschillen.
- Gedeeld didactisch concept
Het panel onderzoekt of het echt een *gedeeld* concept is (niet van bovenaf opgelegd).
- De kwalificaties en opleidingen van het personeel.
Dit bleek een heel belangrijk punt. Het panel vroeg een overzicht van de opleidingsniveaus van het personeel (percentages), maar vraagt daar ook stevig op door. Men vond het percentage masters te laag. Aanbeveling was: meer masters aanstellen.
- Visie op en uitvoering van professionalisering.
Het panel checkt wat er hierover op papier staat en ook of dat wordt uitgevoerd en hoe dat werkt.
- Afstemming van de begeleiding van het opleidingsinstituut en van de school.
Vragen waren: welke bijdrage levert het instituut aan de begeleiding en welke bijdrage leveren de scholen? Is dit transparant en goed op elkaar afgestemd? Worden bijvoorbeeld dezelfde beoordelingsmodellen gebruikt?

Academische kop:

- Het onderzoeksprogramma.
- Praktijkgericht onderzoek naar schoolontwikkeling.
- Hoogwaardige begeleiding van studenten en ondersteuning van docenten.
Dit punt bleek erg belangrijk. Als het gaat om onderzoek, moeten de begeleidende docenten masters zijn. Bachelors worden hier niet geaccepteerd.

3. Toetsing

In de kritische reflectie moeten de volgende punten worden beschreven:

- Valide, betrouwbare en inzichtelijke toetsing en beoordeling.
- Duidelijke afspraken tussen partners over rol, taken en verantwoordelijkheden.
- Volstreekte helderheid over de toetsing bij studenten.
- De expliciete rol van de examencommissie.
Dit punt kreeg veel aandacht. Daar werden kritische vragen over gesteld en het panel vond het een verbeterpunt. De relatie tussen de examencommissie en de opleidingsschool moet heel helder zijn, niet alleen op papier. Alle deelnemers moeten weten hoe dat zit en moeten kunnen vertellen wat het in de praktijk inhoudt. Het panel heeft aanbevolen om iemand van de opleidingslocatie in de examencommissie op te nemen.

Academische kop:

Hier hoeft toetsing niet te worden beschreven.

4. Kwaliteitszorg

In de kritische reflectie moeten de volgende punten worden beschreven:

- Het [kwaliteitszorgplan](#) (waarborg en regelmatige evaluatie).
Er moet sprake zijn van regelmatige evaluatie. Men neemt genoegen met een evaluatie één keer per jaar.

- Wat gebeurt er met de resultaten van de evaluaties?
De opleidingsschool moet aan kunnen tonen wat ze met de uitkomsten van de evaluaties doet, welke acties erop volgen.
- Actieve betrokkenheid bij interne kwaliteitszorg van alle betrokkenen.
Aantonen dat dit het geval is en hoe dat wordt bewerkstelligd.

Academische kop:

- Interne en externe kennisdeling.
Bijvoorbeeld: weten de 21 scholen van de ZAOS van elkaar wat ze aan het doen zijn? Hoe vindt kennisdeling plaats tussen de betrokken instituten, maar ook tussen opleidingsscholen onderling (extern)?

3 De voorbereiding van de visitatie

Zes maanden vooraf: vragenlijsten afnemen

In het voorjaar van 2014 zijn vragenlijsten afgenomen binnen de opleidingsschool (studenten, begeleiders, opleiders, stuurgroep).

Kritische reflectie schrijven

Op basis van de uitkomsten van de vragenlijsten en andere documenten is een eerste concept van de kritische reflectie geschreven.

Steekproef interne visitatie

Er zijn op drie scholen (vijf opleidingslocaties) van de ZAOS en op alle scholen van de RAOS gesprekken gevoerd door de manager kwaliteitszorg van de hogeschool, een beleidsmedewerker en een critical friend van een andere opleidingsschool. De bevindingen zijn vastgelegd in een rapport. Vervolgens is bekeken of dit 'accreditatiewaardig' was.

Kritische reflectie aanpassen

Op basis van de vragenlijsten en de interne visitatie is de kritische reflectie aangepast. Het is belangrijk dat de kritische reflectie goed en vlot is geschreven. Daar let het panel op.

Visitatie

Is de opleidingsschool accreditatiewaardig? Dat is de hamvraag van de interne visitatie. Driestar hogeschool heeft Certiked ingeschakeld om de visitatie uit te voeren. Er zijn meerdere bureaus die dat kunnen doen (bijvoorbeeld Hobeon). Certiked stelt in overleg met het instituut het panel samen (dat vervolgens door de NVAO moet worden goedgekeurd), dus daar heb je enige invloed op. Advies: zorg dat je daar dicht op zit en maak gebruik van die invloed, zodat je tevreden bent over de samenstelling van het visitatiepanel.

4 De kritische reflectie

Voor het schrijven van de kritische reflectie worden de volgende aandachtspunten genoemd:

- Begin vroeg met het verzamelen van input.
De interne visitaties, het opleidingsplan en het onderzoeksprogramma zijn belangrijke bronnen.

- Maak een goede planning en leg dit vroegtijdig vast in de agenda's van de betrokkenen.
- Informeer alle betrokkenen (ook de dienst kwaliteitszorg, CvB, enz.). Organiseer overlegmomenten en feedbacksessies. Doe dat niet alleen via de mail, maar kom ook bij elkaar.
- Maak een map aan met [documenten](#) die je nodig hebt voor de kritische reflectie. De reflectie zelf moet kort en bondig zijn: 20 pagina's over de opleidingsschool en 10 pagina's over de academische kop (exclusief bijlagen). Je kunt de academische kop beschrijven in een apart deel, maar je kunt het ook integreren in de hoofdstukken. Neem in de bijlagen een paar relevante stukken op als achtergrondinformatie. Lever daarnaast een usb-stick aan met alle andere stukken/bronnen (bijvoorbeeld notulen, overeenkomsten, opleidingsprogramma's, verslagen van interne visitaties enz.).
- Laat de kritische reflectie schrijven door één persoon (na input van kerngroepleden), die gemakkelijk en goed schijft, die goed is ingevoerd, maar die op enige afstand staat van de opleidingsschool. Als je heel intensief bij de opleidingsschool bent betrokken, heb je blinde vlekken.
- Schrijf vanuit [de inhoudsopgave](#), die de NVAO in het toetsingskader aanlevert. Geef in elk hoofdstuk de uitkomsten van de evaluaties (interne visitaties) een belangrijke plaats en schrijf hoofdstuk voor hoofdstuk.
- Beschrijf enkele parels: dit zijn/doen wij!
- Realiseer je dat het niet gaat om een evaluatie, maar om een *kritische* reflectie. Geef ook aan waaraan nog wordt gewerkt.
- Denk vast na over de mensen die je wilt uitnodigen voor de visitatierondes. Dat bepaal je helemaal zelf. Zorg voor een goede spreiding over de functies, de vakken en opleidingen. De RAOS heeft alle (zes) scholen gevraagd om drie studenten aan te leveren uit jaar 1, 2, 3 en 4. Uit die groslijst zijn 8 studenten geselecteerd. De ZAOS koos studenten verdeeld over de opleidingslocaties, niveaus en studiejaren. Kies voor positief kritische studenten. Het panel waardeerde het dat er ook eerstejaars bij waren, omdat die wat kunnen vertellen over de intakeprocedure en de ontvangst binnen de school.

5 De visitatiedag

De RAOS stond op woensdag 1 oktober en de ZAOS op vrijdag 3 oktober op het programma. Voor de ZAOS was het lastig dat de visitatie op vrijdag was, omdat dat geen opleidingsdag is. Veel opleiders/begeleiders van vo-scholen moesten dus vrij zien te krijgen. Advies: probeer de visitatiedag zo mogelijk te plannen op een van de opleidingsdagen.

De deelnemers moesten worden ingedeeld in drie groepen. Certiked geeft van tevoren aan welke onderwerpen in de groepen aan de orde komen.

- Stuurgroep- en kernteamleden.
De NVAO geeft aan dat er in deze groep stuurgroepleden moeten zitten, maar de onderwerpen die erbij staan hebben vooral betrekking op de dagelijkse gang van zaken. Daarom zijn er aan deze groep ook kernteamleden toegevoegd. Er zaten ook schoolbestuurders in deze groep. Dat werd als sterk ervaren.
- Schoolopleiders, vakcoaches (begeleiders), docentonderzoekers.
Bij de ZAOS zaten in deze groep 2 docentonderzoekers, 3 vakcoaches en 3 schoolopleiders. Advies: zorg ervoor dat deze mensen goed afstemmen. Als de onderzoeker iets vertelt, moet ook de schoolopleider weten waar hij het over heeft. Dat is belangrijk.

- Studenten (alle leerjaren).
Omdat de visitatie was gekoppeld aan De Driestar (alleen bachelor), zaten er geen masterstudenten bij. Bij de ZAOS, waarin ook masteropleidingen participeren (van andere hogescholen), werden daarover vragen gesteld. Een volgende keer zal de ZAOS proberen om ook masterstudenten mee te laten doen (van een andere in de ZAOS participerende hogeschool).

De groepen zijn ook in bovenstaande volgorde ondervraagd: 1 stuurgroep, 2 opleiders/onderzoekers/begeleiders en 3 studenten. Zo heeft het panel de mogelijkheid zaken te checken, bijvoorbeeld: zien we bij de studenten terug wat de schoolopleiders hebben verteld?

De afstemming tussen de deelnemers is heel belangrijk. Advies: spreek met elkaar af dat je je aan de hoofdlijnen houdt. De deelnemers waren van tevoren allemaal goed geïnformeerd, maar kwamen per groep aan het begin van de dag nog even bij elkaar voor een korte briefing, waar kort werd afgestemd en waar de [agenda](#) en het [dagprogramma](#) werd doorgenomen.

De ZAOS en de RAOS hadden hetzelfde panel. Opvallend was dat het panel zeer goed was ingevoerd in de praktijk van de opleidingsschool. Ze vroegen diep door (meer dan bij de vorige visitatie).

De ZAOS heeft een overzicht gemaakt van [de vragen](#) die aan de verschillende deelnemersgroepen zijn gesteld. Er zijn relatief veel vragen gesteld over:

- De koppeling praktijk – theorie.
- Samenwerking tussen scholen en lerarenopleidingen.
Wie doet wat? En wie beoordeelt?
- De positie van de opleidingsschool in de examencommissie.
Het panel hecht veel waarde aan een stevige relatie tussen de opleidingsschool en de examencommissie en pleit ervoor om iemand van de participerende vo-scholen in de examencommissie op te nemen.
- Hbo-niveau
Alle groepen kregen de vraag: wat zien jullie als hbo-niveau?
- De vooropleiding van opleiders, begeleiders, onderzoekers.
Hieraan werd veel aandacht aan besteed door het panel. Het panel heeft geadviseerd meer masters in de opleidingsschool aan te stellen.
- Relatie tussen de vakcoaches en de vakdidactici van de lerarenopleiding.
Bij de RAOS waren er veel vragen over de relatie tussen de vakcoach en de schoolopleider binnen de school en bij de ZAOS over de relatie tussen de vakcoach en de vakdidacticus van de lerarenopleiding. Het panel vroeg ook hoe de opleidingsschool de subsidie inzet van de regeling Versterking samenwerking tussen lerarenopleidingen en scholen.
- De betrokkenheid van de stuurgroep en van de scholen bij OIDS.
- Kwaliteitsborging.
- Afstemming tussen en scholing van opleiders/vakcoaches/onderzoekers.
- De plaats van onderzoek in de opleiding en in de school.
Bijvoorbeeld: is er een onderzoeksagenda? In hoeverre hebben de scholen daar invloed op gehad?

6 De beoordeling

Aan het eind van de dag kregen de opleidingsscholen een debriefing van het panel. Op deze feedback mochten de betrokkenen niet ter plekke reageren. Wel konden ze (later) feitelijke onjuistheden corrigeren in het conceptrapport. Dit moet worden bekrachtigd door de ZAOS en de RAOS, wordt vervolgens al dan niet overgenomen door de NVAO, waarna OC&W al of niet accrediteert. Bij beide opleidingsscholen heeft het panel aangegeven een positief advies te gaan uitbrengen aan de NVAO.

De debriefing van het panel (RAOS):

Positieve punten:

- Gesprekken verliepen plezierig en helder.
- Voldoende materiaal om inzicht te krijgen.
Advies: zorg dat je de materialen overzichtelijk presenteert.
- Een gedegen en goed leesbare kritische reflectie.
- Goed doordachte visie, door iedereen hetzelfde verwoord.
- Stevige intakeprocedure.
Potentiële studenten van de RAOS doen een multi-mediale test en voeren een gesprek over de uitkomsten van de test en over hun motivatiebrief. Het panel was enthousiast over deze werkwijze. Het panel vroeg in dit kader ook naar de uitval van studenten.
- Studenten ervaren maatwerk.
- Een solide begeleidingsstructuur.
- Duidelijke verbeteringen n.a.v. evaluaties.
- Sterke kennisdeling onderling.

Aandachtspunten:

- De rol van de stuurgroep.
Dit was een aandachtspunt, omdat de stuurgroep van de RAOS zichzelf afgelopen voorjaar heeft opgeheven en er een nieuwe stuurgroep in oprichting is (drie directeurs van de scholen en een manager van de lerarenopleiding).
- De relatie vakcoach-schoolopleider.
Dit aandachtspunt heeft het panel overgenomen uit de kritische reflectie van de RAOS.
- Verdiep de verbinding theorie en praktijk.
Dit aandachtspunt heeft het panel overgenomen uit de kritische reflectie van de RAOS.
- Versterk de relatie tussen de examencommissie en de opleidingsschool.
Was verrassend, maar een goed punt, dat is te gebruiken om de positie van de opleidingsschool in de examencommissie te versterken.
- Monitoring van het leerproces van studenten van de intake tot de eindfase.
Het panel vond dat onvoldoende inzichtelijk was hoe de ontwikkeling van de student verloopt. Daar moet een beter instrument voor komen.
- Meer kennisdeling met externen.
- Meer helderheid over de relatie tussen onderzoek en schoolontwikkeling.

7 Evaluatie

Een algemene evaluatie van de visitatie levert de volgende conclusies en aanbevelingen op:

- Doordat de visitatie van de ZAOS was gekoppeld aan De Driestar, werd de ZAOS zo'n anderhalf jaar eerder beoordeeld (de beoordeling van de ZAOS was gepland in 2016). Over de langetermijndoelen kon bij deze visitatie daardoor nog niet veel worden gezegd. Dit is van tevoren bij het panel aangegeven en werd geaccepteerd.
- Zorg bij de organisatie van de visitatie voor een goede afstemming tussen de opleidingslocatie en het opleidingsinstituut. Wie doet wat? Ga om de tafel zitten om hierover afspraken te maken.
- Zorg voor een goede afstemming (en voorbereiding) van de verschillende deelnemersgroepen. Zorg bijvoorbeeld dat iedereen (ook de studenten) de kritische reflectie goed heeft gelezen. Leg studenten goed uit wat het belang is van de visitatie.
- De interne visitatie is een goede vorm van voorbereiden.
- Bij de ZAOS heeft het kernteam gezamenlijk de kritische reflectie geschreven. Voornemen is om het uiteindelijke verslag de volgende keer te laten schrijven door iemand die wat meer op afstand staat.
- Het visitatietraject kost veel tijd en energie.

8 Vragen/uitwisselen

Hoe ga je om met verschillen van mening in de stuurgroep, bijvoorbeeld over de doelstellingen van de opleidingsschool.

De stuurgroepleden die aan tafel zitten bij het panel moeten een gedeelde visie hebben en moeten goed weten waar ze het over hebben. Ook over de kwaliteit van de opleiding en van de begeleiding mogen er geen verschillen van mening zijn. Het is goed om te laten zien dat je kritisch naar de eigen opleidingsschool kijkt, weet waar je staat en waaraan je moet werken.

Er mogen wel verschillen zijn binnen de opleidingsschool - de ene locatie is bijvoorbeeld verder dan de ander - maar het is belangrijk dat je aangeeft dat je die verschillen kent en hoe je daaraan werkt.

Advies is om regelmatig met de stuurgroep bijeen te komen om elkaar te informeren, vragen te stellen en zaken kritisch te bekijken. De Zeeuwse besturen komen zes a zeven keer per jaar samen om te praten over onder meer de opleidingsschool.

Vergeet niet het belang van de rol van het middenkader. Speerpunt van de ZAOS is om de komende jaren het middenkader meer te informeren over en te betrekken bij de mogelijkheden van de opleidingsschool.

Is de 40% aan de orde geweest?

Studenten zijn de eerste twee jaar twee dagen per week op school (ze moeten minimaal 75 lessen geven) en kunnen vanaf leerjaar 3 (na een lesassessment) betaald lesgeven. De verantwoording van 40% was dan ook geen probleem en is nauwelijks aan de orde geweest. Het panel heeft wel gekeken naar het aantal studiepunten die studenten op de werkplek behalen.

Om studenten meer 'vlieguren' te laten maken, kunnen studenten een lesassessment doen aan het eind van leerjaar 2. Aan de hand daarvan wordt beoordeeld of ze (vanaf leerjaar 3) betaald kunnen gaan lesgeven als 'beginnend docent' (voor maximaal 10 uur per week). Dit zag het panel als sterk punt. Het assessment wordt afgenomen door twee assessoren (van de hogeschool en van de school – dit zijn *niet* de begeleiders). Scholen geven aan of ze iemand nodig hebben en dan solliciteren de studenten zelf. Er is veel vraag naar Nederlands, Engels, wiskunde. De scholen hechten veel waarde aan het lesassessment. Het lesassessment laat heel goed zien wat de docentvaardigheden zijn. De meeste studenten die het lesassessment hebben gehaald, kunnen het lesgeven ook werkelijk aan. Er vallen vrijwel geen studenten uit. Voordeel van deze aanpak is ook dat eerder (eind tweede jaar) duidelijk wordt als een student *niet* geschikt is voor het vak (in plaats van eind derde jaar na het LIO-assessment).

Bij de ZAOS zijn meerdere instituten betrokken. Is er een gemeenschappelijk opleidingsprogramma?

Voor het 1^e jaar zijn er aparte readers (omdat de stageduur verschillend is), maar vanaf leerjaar 2 volgen studenten van Rotterdam en van de Driestar dezelfde colleges (inclusief opdrachten) en ze krijgen daarvoor hetzelfde aantal studiepunten.

Omdat de schoolopleiders op de locaties studenten hebben van verschillende hogescholen, is het prettig dat ze hetzelfde programma hebben. De opleiders van de hogeschool begeleiden en beoordelen alleen de eigen studenten, maar ze denken wel mee over het totale programma. De beoordeling verloopt in grote lijn hetzelfde. Het eindassessment verschilt per hogeschool, maar voor het LIO-assesment wordt hetzelfde format gebruikt.

Het panel heeft behoorlijk doorgevraagd over de samenwerking tussen de participerende instituten.

Besteedt de commissie veel aandacht aan de beoordeling?

Ja, ze vragen wie er beoordeelt, hoe de beoordeling in elkaar zit en ze bekijken ook de documenten: de assessments, het LIO-assesment, de rapportages, de instructie bij de assessments, enzovoort. Je moet laten zien welke plek beoordeling heeft in het totale curriculum en ook hoe de student weet waar hij aan moet voldoen.

Hoe ziet jullie intake eruit?

De intake van de Driestarstudenten bestaat uit een multimediale test gericht op sociale docentcompetenties, houding, werkstijlen en cognitieve capaciteiten (ook dominantie/orde houden komt aan de orde). De test duurt ongeveer 1 ½ a 2 uur en is ontwikkeld door Interstudie. De student moet 26 video-scenes vier keer beoordelen op effectiviteit (5-puntsschaal). Na de test is er een gesprek met de student.

De test meet inzichten en geen vaardigheden.

Jullie zijn beoordeeld door Certiked? Hoe kom je daarbij terecht?

Het instituut geeft een certificeerbureau de opdracht om de visitatie uit te voeren. Dat kan Certiked zijn, maar ook een ander bureau, bijvoorbeeld Hobeon. Certiked heeft in overleg met het instituut (manager kwaliteitszorg) het panel samengesteld. Je kunt daar dus invloed op uitoefenen. Certiked legt de namen van het panel ter goedkeuring voor aan de NVAO. Certiked voert alle correspondentie namens de NVAO.

Zij kennen het toetsingskader en alle regeltjes heel goed. Het zou kunnen dat Hobeon en andere bureaus op een andere manier werken.

Hoe de werkzaamheden van Certiked zijn gefinancierd is niet bekend, maar verondersteld wordt dat dat deels is betaald met middelen van de opleidingsschool (de extra € 10.000). De totale visitatie van Driestar hogeschool (5 dagen) heeft zo'n 35.000 euro gekost.

Wat is er gevraagd over de verbinding tussen onderzoek en schoolontwikkeling?

Hamvraag was of de uitkomsten van het onderzoek invloed hebben op de school. Alle partijen moeten kunnen vertellen hoe die relatie eruit ziet. Men vraagt ook naar voorbeelden. Een opleider moest bijvoorbeeld iets vertellen over een onderzoek van een student naar 'Engels' en vertellen wat daarmee is gedaan in het curriculum. Ander voorbeeld: er was een student die een onderzoek had gedaan naar de wiskundemethode en op basis daarvan een bepaalde methode heeft aanbevolen. De wiskundesectie heeft echter voor een andere (duurdere!) methode gekozen.

Ook bekijkt het panel hoe studenten tot hun onderzoeksthema komen. Hoe vrij zijn ze in hun keuze? Bij de RAOS heeft elke school een aantal onderzoeksthema's vastgesteld, waaruit de student kan kiezen. Als de student geen keuze kan maken uit de onderzoeksthema's van de betreffende school, dan kan hij naar een andere locatie. Voordeel: gemotiveerde studenten.

Hoe hebben jullie de studenten voorbereid op de visitatie?

Er zijn bijeenkomsten geweest waarin studenten informatie kregen over wat ze kunnen verwachten. Er is niet voorgeluid wat ze moeten zeggen, maar de thema's zijn doorgesproken. De studenten moesten ook de kritische reflectie goed lezen. Studenten kunnen hun participatie een plaats geven in hun opleidingstraject in het kader van 'open leer/werkopdrachten'.

Is het een harde eis in het toetsingskader dat opleiders op masterniveau zijn opgeleid?

Nee, dat is geen eis, maar het panel vond dat wel belangrijk. In de mondelinge rapportage aan het eind van de visitatiedag was men daarover stelliger dan in de schriftelijke conceptrapportage, maar daar staat wel in dat het percentage masters omhoog moet. Het is te verwachten dat dit op termijn wel een eis gaat worden. Dat dit een belangrijk punt is, bleek ook uit het feit dat het overzicht van de opleidingsniveaus op de 1^e pagina van het conceptrapport stond.

Wat was het meest tricky punt?

Dat wat op papier staat ook tussen de oren zit van de opleiders. Dat wordt echt gecheckt. Iedereen moet niet alleen de kritische reflectie, maar ook het opleidingsplan goed kennen.